

Sygn. akt IV CSK 593/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa "R." Spółki
z ograniczoną odpowiedzialnością w W. i V.
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
przeciwko T. G.

o zakazanie czynów nieuczciwej konkurencji i złożenie oświadczenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 września 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 18 kwietnia 2014 r.
oraz wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 28 maja 2014 r.,

I. odrzuca skargę kasacyjną;

**II. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 1200
(tysiąc dwieście) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

R. sp. z o.o. w W. i „V.” sp. z o.o. w W. wniosli o nakazanie T. G. zaniechania szczegółowo opisanych działań stanowiących czynny nieuczciwej konkurencji oraz zaniechania, także szczegółowo opisanych, działań stanowiących naruszenie praw do znaków towarowych, poprzez zakazanie pozwanemu używania oznaczenia „P.”, a nadto wniosli o nakazanie pozwanemu opublikowania i utrzymywania przez dwa tygodnie oświadczenia o sprecyzowanej treści na stronie internetowej oraz o nakazanie opublikowania takiegoż oświadczenia trzykrotnie w dzienniku „P.”.

Wartość przedmiotu sporu została w pozwie oznaczona na kwotę 50 tysięcy zł, łącznie i bez wyodrębniania wartości poszczególnych roszczeń, oraz uiszczona została opłata stosunkowa w kwocie 2 500 zł. Prawdliwość takiego oznaczenia wartości przedmiotu sporu nie była weryfikowana przez Sąd, także pozwany nie zgłosił zarzutu w tym zakresie. Tak samo została oznaczona przez powodów wartość przedmiotu zaskarżenia w apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 12 listopada 2013 r., którym powództwo zostało w całości oddalone.

Uwzględnivszy częściowo tę apelację Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 18 kwietnia 2014 r. nakazał pozwanemu opublikowanie oświadczenia w jednym wydaniu dziennika „P.”, a następnie wyrok ten uzupełnił orzeczeniem z dnia 28 maja 2014 r., w którym dodał tekst oświadczenia mającego podlegać publikacji w następującym brzmieniu: „Pan T. G., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą T. G., w wyniku rejestracji i używania nazwy domeny <[...]> ([...]) wprowadzał konsumentów w błąd, przez co dopuścił się czynów nieuczciwej konkurencji przeciwko interesom R. Sp. z o.o., wydawcy dziennika „P.”. Jednocześnie naruszył on prawa V. Sp. z o.o. do znaków towarowych „P.” T. G. przeprasza obie spółki za powyższe naruszenia”.

Obydwa wyroki pozwany zaskarżył jedną skargą kasacyjną, powołując odrębne w odniesieniu do każdego z nich podstawy skargi, wspólny – chociaż odnoszący się odpowiednio do poszczególnych podstaw - wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania, a także jeden wniosek „o uchylenie zaskarżonego wyroku w części uwzględniającej powództwo i wniosek o uzupełnienie wyroku” i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi

Okręgowemu w B. Wartość przedmiotu zaskarżenia została w skardze oznaczona na kwotę 50 tysięcy zł.

W pierwszej kolejności Sąd Najwyższy rozważył, czy pozwanemu przysługiwała skarga kasacyjna.

Wskazana przez powoda wartość przedmiotu sporu, która nie została sprawdzona przez sąd pierwszej instancji (art. 25 k.p.c.), pozostaje aktualna w postępowaniu apelacyjnym (art. 368 § 2 k.p.c.), a następnie w postępowaniu kasacyjnym (art. 368 § 2 w związku z art. 398⁴ § 3 i art. 398²¹ k.p.c.). W niniejszej sprawie nie doszło do żadnych przekształceń przedmiotowych powództwa, mogących mieć wpływ na wartość przedmiotu sporu.

Jeżeli powód dochodzi kilku roszczeń, zlicza się ich wartość (art. 21 k.p.c.), a zatem na wartość przedmiotu sporu składa się suma kwot odpowiadających wartości poszczególnych roszczeń. Powód dochodzi kilku roszczeń, jeżeli występuje z kilkoma roszczeniami przeciwko jednemu pozwanemu, co ma miejsce zarówno w przypadku jednopodmiotowej, jak i wielopodmiotowej strony powodowej, decyduje bowiem przedmiotowa kumulacja roszczeń dochodzonych w procesie od strony pozwanej. Taka kumulacja występowała w sprawie niniejszej, gdyż powodowie dochodzili roszczenia o zaniechanie niedozwolonych działań oraz roszczenia o złożenie oświadczeń, w gazecie i w Internecie. Ze względu na majątkowy charakter roszczeń, należało odrębnie oznaczyć wartość każdego z nich i w wyniku zsumowania uzyskać (wskazać) wartość przedmiotu sporu. Nieprawidłowość w oznaczeniu wartości przedmiotu sporu przez powodów, która nie spotkała się z właściwą reakcją Sądu, nie podlega weryfikacji na obecnym etapie postępowania; w okolicznościach sprawy nie powoduje to trudności w ocenie dopuszczalności skargi, które mogłyby wystąpić wtedy, gdyby łączna wartość przedmiotu sporu była wyższa niż 50 tysięcy zł. Natomiast w stanie sprawy niniejszej nie budzi wątpliwości, że wartość przedmiotu sporu została ustabilizowana na poziomie 50 tysięcy zł oraz że kwota ta jest wynikiem zsumowania wartości poszczególnych roszczeń, co zarazem świadczy o tym, że wartość żadnego z nich tej kwoty nie osiągnęła. Jeżeli zaskarżeniem nie została objęta całość żądań, wartość przedmiotu zaskarżenia musi być niższa od wartości

przedmiotu sporu. W niniejszej sprawie oznacza to, że skoro przedmiotem zaskarżenia jest tylko jedno z roszczeń, to jego wartość jest niższa niż 50 tysięcy zł.

To stwierdzenie jest wystarczające do oceny dopuszczalności skargi kasacyjnej pod kątem art. 398² § 1 k.p.c., wedle którego nie jest dopuszczalna skarga kasacyjna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 50 tysięcy zł. Ta kwota jest miarodajna dla oceny skargi pozwanego, która została wniesiona w lipcu 2014 r., z czego wynika, że ma do niej zastosowanie art. 398² § 1 k.p.c. w obecnym brzmieniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2014 r., I CZ 120/13).

Zastosowanie kwotowego kryterium dopuszczalności skargi zależy od tego, czy sprawa jest sprawą „o prawa majątkowe” w rozumieniu tego przepisu. Kwestionowane przez skarżącego żądanie (ściśle – jedno z żądań) powoda, oparte na twierdzeniu, że zostało naruszone jego prawo wyłączne do znaku towarowego, poprzez zachowanie stanowiące jednocześnie czyn nieuczciwej konkurencji, zostało uwzględnione przez Sąd Apelacyjny na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (jednolity tekst Dz. U z 2003 r., Nr 153, poz. 1503 ze zm.). Podstawa faktyczna i prawna roszczeń, jak również podstawa wyroku oraz treść oświadczenia, do którego opublikowania pozwany został zobowiązany, świadczą w sposób niebudzący wątpliwości o majątkowym charakterze roszczeń stanowiących przedmiot sprawy, a obecnie przedmiot zaskarżenia skargą kasacyjną. W ustabilizowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że roszczenia o zakazanie niedozwolonych działań i o złożenie stosownego oświadczenia, przewidziane w art. 18 ust. 1 i ust. 3 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, są roszczeniami majątkowymi (por. m.in. postanowienie z dnia 13 sierpnia 2002 r., IV CKN 329/01, jeszcze na tle ustawy z 1985 r. o znakach towarowych oraz postanowienia z dnia 8 marca 2007 r., III CZ 12/07, OSNC 2008, nr 2, poz. 26, z dnia 26 września 2007 r., IV CZ 50/07, z dnia 17 października 2008 r., I CSK 128/08, z dnia 3 września 2009 r., I CZ 45/09 i wyrok z dnia 24 listopada 2009 r., V CSK 71/09). Nawet wtedy, gdy w piśmiennictwie twierdzi się, że roszczenie o złożenie oświadczenia na powołanej podstawie może mieć zarówno charakter majątkowy, jak i niemajątkowy, właściwą kwalifikację uzależnia się od konkretnych okoliczności

sprawy ocenionych pod kątem interesu mającego podlegać ochronie w rozpatrywanym wypadku. Ponieważ w niniejszej sprawie przedmiot żądanej ochrony, podstawa orzeczenia i treść oświadczenia wyraźnie świadczą o majątkowym (uwarunkowanym bezpośrednio interesem majątkowym powodowych przedsiębiorców) charakterze roszczeń, przesądza to o zastosowaniu przewidzianego w art. 398² § 1 k.p.c. kryterium dopuszczalności skargi kasacyjnej w postaci wartości przedmiotu zaskarżenia nie niższej niż 50 tysięcy zł. Z przyczyn wcześniej wyjaśnionych wartość przedmiotu zaskarżenia w skardze pozwanego jest niższa niż 50 tysięcy zł, co uzasadnia jej odrzucenie jako niedopuszczalnej.

Pozwany zaskarżył jedną skargą kasacyjną wydane przez Sąd odwoławczy dwa wyroki – „zasadniczy” (pierwotny) i uzupełniający. Wyroki takie są, z punktu widzenia ich bytu procesowego, od siebie niezależne i od każdego z nich przysługuje (przy uwzględnieniu dalszych przesłanek) odrębny środek zaskarżenia. Gdyby nawet hipotetycznie dopuścić możliwość zawarcia dwóch skarg kasacyjnych w jednym piśmie, to wymagałoby to uwzględnienia ich autonomii, zwłaszcza w zakresie wymagań konstrukcyjnych. Jednak, ze względu na to, iż skarga kasacyjna nie przysługiwała pozwanemu od żadnego z tych wyroków, co stanowiło pierwotną przyczynę jej odrzucenia, bezprzedmiotowe było rozważanie tych okoliczności pod kątem ewentualnych innych przyczyn niedopuszczalności skargi.

Z tych względów Sąd Najwyższy skargę kasacyjną pozwanego odrzucił (art. 398⁶ § 2 i 3 w zw. z art. 398² § 1 k.p.c.), o kosztach postępowania wywołanych jej wniesieniem orzekając na podstawie art. 98 § 1 i 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i 391 § 1 k.p.c.